

УДК 811.161.23'373.2(477.86 + 477.74)

DOI: <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2018.25.141318>

Г. В. Сеник,

*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
старший викладач кафедри української мови*

ЗАПОЗИЧЕНА ЛЕКСИКА В НЕОФІЦІЙНИХ ІМЕНУВАННЯХ

У статті з'ясовується мотивація наддністрянських неофіційних іменувань, базою творення для яких стали іншомовні лексеми. Значний шар діалектної лексики даного регіону становлять запозичення з польської та німецької мов. Мотивація певної частини прізвиськ невідома, що свідчить про втрату зв'язку між онімом та апелятивом.

Ключові слова: апелятив, діалектизм, іншомовна лексика, мотивація, неофіційне іменування, прізвисько.

Постановка проблеми. Розвідки сучасних мовознавців дуже часто спрямовані на дослідження глибинних процесів мови, зумовлених ментальними, психологічними, індивідуальними особливостями людини, нації. Звернення до імені (а особливо, до неофіційного варіанта), його значення, походження, структури дає нам великі перспективи для подальшого з'ясування регіональних особливостей вибору імені та специфіки мотивації. В останні роки з'являється все більше наукових праць, присвячених дослідженню функціонування неофіційних антропонімів у тих чи інших регіонах. На сучасному етапі ще потребують глибшого вивчення і доповнення питання

про класифікації неофіційних іменувань, їх структуру, мотиваційну базу, дефініції *прізвиська*..

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Класичними щодо становлення теоретичних положень та структурно-семантичних особливостей неофіційних іменувань є праці вітчизняних – М. Худаша, І. Сухомлина, П. Чучки, І. Ковалика, Р. Осташа, Д. Бучка, Г. Бучко, Г. Аркушина й зарубіжних учених – М. Ушакова, П. Поротникова, О. Суперанської, З. Нікуліної, Г. Сіміної, В. Мокієнка, М. Бірили, А. Устиновича, Я. Бистроня, В. Ташицького, О. Цеслікової та ін. На початку першого десятиліття ХХІ ст., крім традиційної класифікації прізвиськ, з'явилися нові аспекти дослідження онімів цього класу: когнітивний (О. Карпенко) [3], прагматичний (Н. Федотова) [9] та текстотворчий, (Т. Денисова [1]).

У наукових розвідках з даної тематики (статтях, дисертаціях) представлено матеріал різних регіонів України: прізвиська Закарпаття (П. Чучка), народно-побутова антропонімія Бойківщини (Г. Бучко та Д. Бучко), південно-східної України (В. Познанська), Вінниччини (В. Павлюк), Донеччини (О. Антонюк), Луганщини (Н. Федотова), Наддніпрянщини (І. Сухомлин, В. Чабаненко), Полтавщини (Л. Кравченко), Гуцульщини (М. Лесюк, Б. Близнюк), Покуття (Н. Вирста, Г. Ліщинська), Західного Полісся (Г. Аркушин, Н. Шульська), Середнього Полісся (І. Козубенко), Наддністрянщини (Р. Осташ), Тернопільщини (О. Вербовецька), Розточчя (О. Марочкіна), Львівщини (М. Наливайко, А. Чучвара), Херсонщини (В. Тихоша). Неофіційні антропоніми є цінним джерелом для пізнання історичних процесів, які постійно відбувалися в мовній структурі загальних назв, бо саме вони несуть найрізноманітнішу інформацію про внутрішній світ наших предків, який відображається в обрядах і звичаях етносу, інформацію про його життя та професійну діяльність.

У словниковому складі кожної мови знаходиться більший або менший відсоток запозичених слів, із яких певну кількість становлять іншомовні за походженням прізвища та неофіційні іменування.

Метою нашої розвідки є з'ясування мотиваційних особливостей неофіційних антропонімів, в основі яких лежать запозичені лексеми.

Зазначена мета передбачає виконання таких *завдань*: 1) виявити запозичену лексику в основах прізвиськ та з'ясувати її походження; 2) визначити мотиви номінації зазначених антропонімів; 3) виокремити лексико-семантичні групи прізвиськ за особливостями мотиваційної основ.

Об'єктом нашої статті стали неофіційні антропоніми, в основі творення яких лежить іншомовна лексика. *Предметом* дослідження є виокремлення лексико-семантичних груп такого типу онімів за рубриками їх мотивуючих основ та встановлення походження запозичених лексем. Матеріал представляє наддністрянську говірку південно-західного діалекту і зібраний у населених пунктах Галицького району Івано-Франківської області.

Для реалізації поставлених завдань застосовано такі основні *методи*, як описовий (для дослідження мотивації неофіційних іменувань) та зіставний (для пояснення походження іншомовних лексем).

Виклад основного матеріалу. За характером номінації прізвиська віддалені від інших розрядів антропонімів тим, що зближуються з апелятивною лексикою. Для прізвиस्क підбирають переважно слова не широковживані, не особливо частотні, а навпаки – рідкісні лексеми-діалектизми, архаїзми, екзотизми, рідко вживані слова, оскільки є потреба індивідуалізувати найменованого в його середовищі [4].

Як писав у «Нарисі з історії української діалектології» А. А. Москаленко, основне завдання української діалектології полягає в тому, щоб зібрати, покласифікувати і теоретично осмислити фонетичні, граматичні і лексичні особливості говорів, діалектів, наріч української мови. Адже знання цих діалектних особливостей має першорядне значення для вивчення історії української мови [5, с. 2], а вивчення словникового складу говірок створює широкий мовний контекст для пошуків у таких сферах, як етимологія, семантика, теорія номінації, лінгвогеографія [2, с. 209].

Категорія прізвиस्क цікава і перспективна для вивчення в багатьох аспектах:

1. мовна і соціальна природа прізвиस्क;
2. історія прізвиस्क;
3. індивідуальні й групові прізвиська;
4. стійкість категорії прізвиस्क в системі комунікативних ідентифікаційних засобів для називання людини;
5. роль прізвиस्क в системі антропонімічних засобів, їх функціональні параметри в ряді інших антропонімів;
6. причини творення прізвиस्क;
7. способи творення прізвиस्क;
8. прізвиська й культура мовлення [1].

Власна назва, позначаючи предмети довкілля, уже відображає певну думку, дає певну інформацію про предмет, особливий тип знання про дійсність, слугує засобом зв'язку з цією дійсністю [6, с. 50].

Найпродуктивнішими у творенні досліджуваних прізвиस्क є фонетичні та лексичні діалектизми, нерідко з певними фонетичними чи словотвірними трансформаціями останніх. Значний шар діалектної лексики становлять слова, запозичені з інших мов, для південно-західних діалектів це переважно польські та німецькі лексеми.

Сімонок В. П. зауважує, що запозичені слова у сучасній українській мові виконують цілий комплекс функцій: 1) номінативну, що задовольняє потребу мови в засобах номінації; 2) аксіологічну, що збагачує мову оцінними й експресивними засобами; 3) стильову, що диференціює вживаність власне українських і запозичених слів залежно від типу мовлення; 4) семантичної диференціації або ідентифікації понять українського й запозиченого слів; 5) термінотворення (стандартизації); 6) інтернаціоналізації певних шарів лексики і глобалізації окремих складників мовної картини світу [7, с. 31]. Саме перші три функції розкривають специфіку використання

запозичених слів у неофіційному антропоніміконі: з багатьох однакових прізвищ, імен необхідно виокремити людину у вузькому колі односельців, колег – знайти для неї таке ім'я, яке буде характеризувати, оцінювати її (бажано експресивно), яке буде вживатися окремою групою осіб і тільки в усному мовленні (найчастіше позаочі). Таку роль найкраще може виконувати маркована лексика.

Опис дібраного матеріалу здійснювався шляхом порівняння онімної лексики з апелятивною, що зафіксована у Словнику української мови в 11 томах, Словнику бойківських говірок М. Й. Онишкевича, Матеріалах до словника буковинських говірок, Етимологічному словнику, Словарі української мови Б. Д. Грінченка, а також з однозвучними іншомовними лексемами. Інколи мотивацію неофіційних найменувань установити не вдавалося, і це є, за словами О. В. Суперанської, однією з ономастичних універсалій: при тривалому використанні того самого імені того самого об'єкта відбувається поступова втрата мотивації імені, а відповідно і втрата внутрішньої форми імені [8, с. 352].

Отже, у процесі аналізу прізвищ, утворених від іншомовних слів, виявлено такі групи мотиваційних основ:

НА, що вказують на рід занять носія:

Баворка – отримавши землю, жінка сама себе почала називати *баворкою*; нім. *Bauer* – селянин;

Бадьо – носій прізвища працював ветеринаром: діал. *бадати* означає оглядати хворого (МСБГ); пол. *badac* – оглядати (хоча ДІАЛ. *БАДЬО* – близький родич (МСБГ);

Гріс – привозить у село для продажу висівки, крупи; пол. *grys* – крупа, висівки з муки;

Льокай – працював колись у панів лакеєм; *льокай* – лакей (СБГр.); пол. *lokaj* – дворецький;

РУРИК – виготовляв ринви (водостічні труби); пол. *RIRA* – ТРУБА;

СОЛТИС – колись був головою повіту; пол. *SOLTYS* – сільський староста, мер;

ФІРМАН – тримав багато коней; *ФІРМАН* (*фурман*) – візник (СУМ, СБГ, СБГр.); пол. *firman*.

НА, що вказують на особливості характеру, поведінки носія:

Батьир – хлопець довго не одружувався, хотів «погуляти»; *батяр* – гультай, розпусник, босяк (СБГ); угор. *betyar* – гульвіса, розбійник, шельма, пияк, обірванець, авантюрист;

Бетас – лінивий хлопчик, дуже довго вимагав, щоб мати носила його на руках; *бетас* – безпутник, негідник (СБГр); *бета* – клунок, торба (МСБГ); англ. *bag* – портфель, сумка;

Вартата Каська (Катерина) – сварлива жінка; *варта* – губа (СБГ, МСБГ); пол. *warga*;

Талька (Наталія) *Гонорова* – батько не хотів, щоб дочка вийшла заміж «за будь-кого», тож дівчина «перебирала хлопцями»; пор.: *гоноруватися* – пишатися, задаватися (СБГ); пол. *honorowy* – почесний.

Олісь (Олесик) *Заліско* – запальний; пол. *ielazko* – праска;

Збитко – робить шкоду; **збитки** – пустощі, жарти (СУМ, СБГ, МСБГ); пол. *zbytki* – пустощі, бешкетування;

Катирка – постійно шморгає носом; пол. **КАТАР – НЕЖИТЬ**;

Корба – вертлява; **корба** – ручка (до колеса в машині, до круглого смичка ліри) (СБГр.), вантажопідйомний пристрій у вигляді вала з ручкою, на який намотується канат чи ланцюг (ЕС); пол. *korba* – *рукоятка*;

Курвар – чоловік «бігає до жінок»; **курва** – розпусниця (СБГр.); **курвач** – розпусник (СБГ); пол. *kurwa* – *блудниця, повія*;

Пательник – любив грати, коли вип'є, на **пательні**, тобто на сковороді (СБГ); пол. **РАТЕЛША** – сковорода;

П'єц – «гарячий» чоловік; **П'єц** – піч, у якій варять їсти; верх печі, на якому сплять та вигріваються взимку (СБГ); пол. *piec*;

ШАРМАН – за словами односельців, чоловік любить говорити правду в очі; пор. **ШАРКИЙ** – проворний, швидкий (СБГр.); але пол. **SZARMANCKI** (з франц.) – галантний;

ШУФЛЯ Ігорко – нікому не відмовляє у допомозі; **ШУФЛЯ** – лопата; пол. **SZUFLA**; нім. *Schaufel*.

НА, що вказують на особливості мовлення носія:

Гундар – часто вживав слово *hundert* – з нім. *сто*;

Дзядик – чоловік любив повторювати при сварці: «Ти дзяде!»; пол. *dziadek, dziad* – дід;

Прізвиськом **Есик** назвали хлопчика, з яким мати повернулася з Німеччини і від якого сусіди дуже часто чули: "есен, есен"; нім. *essen* – їсти;

Орко (Орест) **Склеп** – хто б не запитував хлопця, куди він іде, завжди відповідав, що йде «до склепу» (до крамниці); **склеп** – 1) комора для збіжжя, 2) крамниця (СБГ); пол. *sklep* – підвал, льох, склеп, крамниця;

ШТУДЕР – часто повчав своїх дітей, що треба добре **ШТУДЕРУВАТИ**; нім. **STUDIERN** – вивчати, вчитися.

НА, що вказують на особливості зовнішності носія:

Бальон – носій відрізняється своєю ходою через викривлені ноги; **бальон** – м'яч (СБГ); пол. *balon* – повітряна кулька;

Бульбочка – маленька жінка; **бульба** – картопля (СУМ, СБГ, МСБГ); пол. *bulba* – обл. картопля;

Гимбата – великі губи; пол. *gęba* – рот;

Грубас – в дитинстві був товстим хлопчиком; пол. *gruby* – **крупний, товстий, важкий**;

Дзямій – поганий, несимпатичний; **дзяма** – худа жінка (СБГ); рідка некалорійна страва (МСБГ); пол. *dziamta* – затірка;

Збуї – дуже малий на зріст (прізвисько утворено як антонім), **збуї** – розбійник, грабіжник (СУМ, СБГ, СБГр.); пол. *zbój* – розбійник, бандит;

Кандиба – чоловік повільно ходить, шкандибає; **кандиба** – поганий кінь, **шкапа** (СБГр.); рос. **кандыба** – кульгава людина (ЕС);

Кобіта – сильна, велика жінка; **кобіта** – жінка (СБГ); пол. *kobieta*;

Мацюпка – маленька на зріст; пол. *maćiurku* – маленький;

СЛОЙОК – У ЧОЛОВІКА ВЕЛИКА ГОЛОВА; ПОЛ. *stoik* – банка;

Тлустий – товстий; пол. *tlusty* – жирний, товстий;

ХЛОП – видний, сильний чоловік («То є хлоп!»); **ХЛОП** – чоловік, мужчина, хлопець (СУМ, СБГр.); пол. **CHŁOP**;

ЦЬВИК – здоровий, сильний; **ЦЬВЕСК(ЦЬВИК)** – цвях (СБГ); пол. **ŚWIEK**.

НА, що вказують на одяг носія:

Кацабайка – жінка дуже замерзала і весь час носила кацабайку; **кацабайка** = **кацабая** – полотняна кофта (СБГ); пол. *kasabaja* – кацавейка.

НА, що вказують на місце проживання носія:

Гураль – приїхав з Карпат; діал. *гураль* – груба палка (СБГ); пол. **gural** – горянин.

НА, що вказують на певні події в житті носія:

Неофіційне найменування *Зиск* закріпилося за чоловіком, який довго судився за землю і врешті-решт отримав її, «визискав»; *зиск* – розм. добрий результат, користь від кого-, чого-небудь (СУМ); пор.: *зискати* – використати (СБГ); пол. *zyskać* – вигравати, здобувати;

Майитний – отримав в подарунок спадщину (*маєток*); пол. *majątny* – заможний.

НА, що вказують на родинні стосунки носія:

Нанашунецьо – дуже любив свого **нанашка**, тобто хрещеного батька (СУМ, СБГ, СБГр.); молд. **нанаши** – хрещений, а також весільний батько;

Цурочка – найменша донька; пол. *córka*;

Цьоцьо – дуже часто втікав з дому до своєї **цьоци**, тобто тітки (СБГ); пол. *ciocia*.

НА, які респондентами не пояснені:

Басай – можна думати, красень: пор. рос. діал. *баса* – краса (СРНГ);

Гульман – походить від ідишського слова *гульн*, що означає «голитися», *ман* означає «людина». Відповідно, *Гульманом* могли називати цирульника (перукаря);

Кундур – можливо, так називали шевця: пор. **кондурі (кундурі)** – рід чобіт у мешканців Покуття (СБГр., МСБГ); рум. *kundura* – низьке жіноче взуття;

ФРАСУНОК – можливо, мав вираз обличчя постійно стурбованої людини: пор. **ФРАСУНОК** – сум, турбота, неспокій (СБГ, СБГр.); пол. *frasunek* – турбота;

ШВАБІСТА – ВІРОГІДНО, ЩО ХТОСЬ ІЗ ПРЕДКІВ БУВ НІМЦЕМ: *Шваби* (нім. *Schwaben*) – німці, які розмовляють на особливому швабському діалекті – один з південнонімецьких діалектів.

Також можна згадати й про іншомовні власні назви, які активно використовувалися як прізвиська після перегляду радянських фільмів: **Штифан** (Степан) *Штірліц* – хитрий, пробивний; **Джафар**, **Фокс** – розбишаки; **Джон** – працював у кузні. Крім цього, з початком трансляції в Україні іноземних серіалів дуже популярними стали неофіційні антропоніми: **Чучо**, **Віктор Карено** – кучеряві; **Манеті** – любить поїсти; **Бейжа** – жінка легкої поведінки, **Ізаура** – нещаслива жінка. Використовувались для надання прізвищ і прізвища історичних осіб: **Пільсуцький** – ім'я носія Йосип (Йосип (Юзеф) Пільсудський – національний герой Польщі); **Гімльир** – був у полоні в Німеччині; **Кастро** – смаглявий, з великою бородою.

Висновки та перспективи дослідження. Отож, як бачимо, галичани зберігають в антропонімії (як і в апелювативній лексиці) сліди минулої історії, політичного життя, матеріальної й духовної культури, діалектні мовні риси. Найбільша кількість запозичень з польської мови свідчить про давні українсько-польські контакти й географічне сусідство. Іншомовні лексеми надають неофіційним іменуванням особливого колориту, як правило, такі прізвиська є індивідуальними. Найчисельнішими за семантикою мотивувальних основ є групи лексики, що вказують на особливості зовнішності носія та на особливості його поведінки. У перспективі плануємо вивчення парадигматичних відношень у структурі неофіційних іменувань Івано-Франківщини.

Умовні скорочення

ЕС – Етимологічний словник української мови : В 7 т. – К., 1982–1989.

МСБГ – Матеріали до словника буковинських говірок. – Чернівці, 1971–1976. – В. 1–4.

СБГ – Онишкевич М. Й. Словник бойківських говірок. – К., 1984. – Ч. 1–2.

СБГр. – Словарь української мови / За ред. Б. Д. Грінченка. – К., 1996. – Т. 1–4.

СРНГ – Словарь русских народных говоров. – М., Л., 1966.

СУМ – Словник української мови : В 11 т. – К., 1971–1980. – Т. 1–11.

Література

1. *Денисова Т. Т.* Прозвища как вид антропонимов и их функционирование в современной речевой коммуникации (на материале прозвищ Шумячского и Ершичского районов Смоленской области): автореф. дис... канд. филол. наук / Т. Т. Денисова. – Смоленск, 2007. – 22 с.

2. *Євтушок О.* Лексична парадигма діалекту як один з параметрів дослідження народних говорів / О. Євтушок // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – Житомир, 2001. – № 6.

3. *Карпенко О. Ю.* Когнітивна ономастика : навчальний посібник / О. Ю. Карпенко. – Одеса : Фенікс, 2010. – 158 с.

4. *Лесюк М.* Прізвиська жителів гуцульських сіл / М. Лесюк // *Przezwiseka i PRZYDOMKI w JEZYKACH SLOWIANSKICH.* – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1998. – S. 227–240.

5. *Москаленко А. А.* Нарис з історії української діалектології / А. А. Москаленко. – Одеса, 1961. – 48 с.

6. *Прасол О. М.* Галицько-руські народні приповідки в тлумачення Івана Франка як джерело фіксації полонізмів (власні назви) / О. М. Прасол // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – 2013. – Вип. 35. – С. 49–55.

7. *Сімонок В. П.* Лексико-семантична рецепція іншомовної лексики в українській мовній картині світу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : 10.02.01 / Сімонок В. П. – Харків, 2002. – 36 с.

8. *Суперанская А. В.* Ономастические универсалии / А. В. Суперанская // *Восточнославянская ономастика.* – М. : Наука, 1972. – С. 346–356.

9. Федотова Н. М. Сучасні прізвиська Луганщини: когнітивна прагматика творення тексту оніма: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01 “Українська мова” / Н. М. Федотова; Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2008. – 20 с.

References

1. Denisova, T. T. (2007). *Nicknames as Anthroponyms and Their Functioning in Modern Speech Communication (Based on Nicknames Registered in Shumyachsky and Ershichsky Districts of the Smolensk Region)* [*Prozvishcha kak vid antroponimov i ikh funktsionirovaniye v sovremennoy rechevoy kommunikatsii (na materiale prozvishch Shumyachskogo i Yershichskogo rayonov Smolenskoj oblasti)*]: PhD Dissertation Abstract. Smolensk, 22 p.

2. Yevtushok, O. (2001). *Dialect Lexical Paradigm as a Parameter of Folk Language Studies* [*Leksychna paradyhma dialektu yak odyz z parametriv doslidzhennia narodnykh hovoriv*] In: Volyn-Zhytomyrshchyna. Istoryko-filolohichniy zbirnyk z rehionalnykh problem. Zhytomyr, 2001. Issue No.6.

3. Karpenko, O. Yu. (2010). *Cognitive Onomastics: Textbook*. [*Kohnityvna onomastyka: navchalnyi posibnyk*]. Odesa: Phoenix Publ., 158 p.

4. Lesiuk, M. (1998). *Nicknames of Residents of Hutsul Villages* [*Prizvyska zhyteliv hutsul'skykh sil*]. In: *Przezviska i przydomki w jkzykach siowiacskich*, Lublin, p. 227–240.

5. Moskalenko, A. A. (1961). *An Essay on the History of Ukrainian Dialectology* [*Narys z istorii ukrainskoi dialektolohii*], Odesa, 48 p.

6. Prasol, O. M. (2013). *Galician-Russian vulgar sayings in I. Franko's understanding as a source of fixation of polonims (proper names)* [*Halytsko-ruski narodni pryповidky v tlumachennia Ivana Franka yak dzherelo fiksatsii polonizmiv (vlasni nazvy)*], *Linhvistychni doslidzhennia*, Vol. 35, pp. 49-55.

7. Simonok, V. P. (2002). *Lexical and semantic reception of foreign vocabulary in the Ukrainian Language Picture of the World* [*Leksyko-semantychna retseptsiiia inshomovnoi lekspyky v ukrainskii movnii kartyni svitu*]: PhD Dissertation Abstract. Speciality: 10.02.01. Kharkiv, 36 p.

8. Superanskaya, A. V. (1972). *Onomastic Universals* [*Onomasticheskiye universalii*]. In: *East Slavic Onomastics* [*Vostochnoslavyanskaya onomastika*], Moscow.

9. Fiedotova, N. M. (2008). *Modern Nicknames of Lugansk Region: Cognitive Pragmatics of Proper Name Text Formation*. [*Suchasni prizvyska Luhanshchyny: kohnityvna prahmatyka tvorennia tekstu onima*]: PhD Dissertation Abstract. Speciality: 10.02.01, the Ukrainian Language. Kharkiv National University named after V. N. Karazin. Kharkiv, 20 p.

A. V. Senyk,

*Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
кафедра украинского языка*

ЗАЙМСТВОВАННАЯ ЛЕКСИКА В НЕОФИЦИАЛЬНЫХ ИМЕНОВАНИЯХ

В статье исследуется мотивация надднестрянских неофициальных именований, базой создания для которых стали иноязычные лексемы. Значительный слой диалектной лексики данного региона составляют заимствования из польского и немецкого языков. Мотивация определенной части прозвищ неизвестна, что свидетельствует о потере связи между онимом и апеллятивом.

Ключевые слова: апеллятив, диалектизм, иноязычная лексика, мотивация, неофициальное именование, прозвище.

G. V. Senyk,

*Odessa I. I. Mechnikov National University,
Department of the Ukrainian Language*

USE OF LOANWORDS IN UNOFFICIAL NAMES

The article deals with motivation in the giving of unofficial names based on loanwords in the Upper Dniestrian area of Ukraine. Phonetic and lexical dialecticisms, often having certain phonetic or word-formation transformations, are the most common elements in naming practices. Loanwords comprise a significant layer of dialectal words; in particular, in southwestern dialects, these are primarily Polish and German lexemes. The motivation of some nicknames is unknown, which indicates that such proper names have lost their connections with appellatives. The subject of the study is the singling out of lexico-semantic groups of nicknames according to their motivational foundations, and investigating the loanwords origin. The study is based on the lexical material collected in settlements of Halych district, Ivano-Frankivsk region, representing the Upper Dniestrian subdialect of the southwestern dialect.

Key words: appellative, dialecticism, loanwords, motivation, unofficial naming, nickname.